

Kogumik käsitleb elanike aastasissetulekut, vaesust, elamistingimusi, tervist ja turvatunnet.
Koostanud Statistikaameti sotsiaalstatistika osakond (Mari Toomse, tel 625 9218; Anna Bileva, Piia-Piret Eomois, Elsa Leiten, Merle Paats, Marin Randoja).

The yearbook provides data on the annual income, poverty, living conditions, health and feeling of security of population.

Compiled by the Social Statistics Department of the Statistical Office of Estonia (Mari Toomse, tel +372 625 9218; Anna Bileva, Piia-Piret Eomois, Elsa Leiten, Merle Paats, Marin Randoja).

Märkide seletus

Explanation of symbols

- ( ) väheusaldusväärsed andmed (põhinevad valimi 20–39 isikul)
unreliable data (based on 20–39 persons of the sample)
- ... andmed ei ole usaldusväärsed (põhinevad valimi vähem kui 20 isikul)
extremely unreliable data (based on less than 20 persons of the sample)
- .. mõiste pole rakendatav
category not applicable

Kirjastanud
Statistikaamet, Endla 15, 15174 Tallinn,
analüüsi ja väljaannete talitus, telefon 625 9247
Toimetanud Sven Maanso
Inglise keel: Elina Härsing
Küljendus: Uku Nurges

Trükkinud
Ofset OÜ, Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn
November 2005

*Published
by the Statistical Office of Estonia, 15 Endla Str, 15174 Tallinn,
Analysis and Publications Service, telephone +372 625 9247
Edited by Sven Maanso
English by Elina Härsing
Layout by Uku Nurges*

*Printed by
Ofset Ltd, 25 Paldiski Rd, 10612 Tallinn
November 2005*

ISBN 9985-74-347-4

© Statistikaamet, 2005
© Kaanefoto / Cover photograph: Bulls Press

Käesoleva väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale
When using or quoting the data included in this issue, please indicate the source

Saateks

Viieteistkümne viimase aasta jooksul on Euroopa Liit lakanud olemast pelgalt majandusühendus ning omandanud aina enam sotsiaalset dimensiooni. Selle olulisim väljendus viimastel aastatel on olnud otsus rakendada avatud koordineerimismeetodid sotsiaalpoliitika valdkonnas ja seada ühised eesmärgid sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks. Selleks et jälgida, kui edukad on liikmesriigid nende üldiste eesmärkide täitmisel, on vaja ühtset alust ja ühtseid kriteeriume.

Suur samm ühtsele mõõdupuule lähemale oli sotsiaalse tõrjutuse statistiliste indikaatorite süsteemi loomine. See näitajate süsteem on tuntud Laekeni indikaatorite nime all. Et saada riikide vahel täielikult võrreldavaid näitajaid, ei piisa aga ainult nende arvutamise reeglites kokkuleppimisest: ka andmed, mida nende leidmiseks kasutatakse, peavad olema kogutud samadest põhimõtetest lähtudes. Kuni viimaste aastateni selline andmeallikas puudus ja liikmes- ning kandidaatriigid kasutasid oma andmeallikaid. 2003. aastal võeti vastu määrus, mis kehtestas ühtse sissetulekute ja elamistingimuste statistikasüsteemi (*EU-SILC*), mis kohustab kõiki liikmesriike koguma sotsiaalse tõrjutuse mõõtmiseks vajalikke andmeid samade põhimõtete alusel.

Eestis algasid tööd *EU-SILC*-i rakendamiseks juba 2001. aastal. Pärast põhjalikku testimist ja pilootuuringuid oli Statistikaamet 2004. aastal valmis algust tegema täiesti uue uuringuga, mis hakkas kandma Eesti sotsiaaluuringu nime. Oleme siin uute Euroopa Liidu liikmesriikide hulgas esirinnas, sest kõik ülejäänud 2004. aastal liitunud riigid alustasid uuringut aasta hiljem.

Statistikaameti ja kogu Eesti seisukohalt on sotsiaaluuring mitmes mõttes uudne ja eriline. Esiteks on see Statistikaametile esmakordne paneeluuringu kogemus. Statistikaamõistena tähendab paneeluuring seda, et samu inimesi küsitletakse mitmel aastal järjest. See võimaldab leida isikutasandi muutust iseloomustavaid näitajaid, mis ei ole teistsuguste uuringute põhjal võimalik.

Teiseks kogutakse sotsiaaluuringuga esimest korda andmeid aastasissetuleku kohta. Seni leiti aastasissetulek leibkonna eelarve uuringust pärinevate kuusissetuleku andmete põhjal. Mõõdetud ühe kuu sissetulek ei pruugi olla leibkonna aastasissetuleku taseme suhtes esinduslik. Seetõttu on aastasissetulek rahvusvaheliselt enam kasutamist ja soovitamist leidnud eelkõige elatustaseme ja heaolu näitajate arvutamisel.

Sotsiaaluuring ja leibkonna eelarve uuringus lähtutakse sissetuleku mõõtmisel paljuski erinevast meetodikast. Peale aasta- ja kuusissetuleku erinevuse on oluline silmas pidada erinevusi sissetuleku definitsioonis ehk selles, mida loetakse sissetulekuks ja mida mitte, uuringu disainis, tarbimiskaalude kasutamises, millest tuleb pikemalt juttu sissetuleku peatükis, jne. Leibkonna eelarve uuring on fookuseeritud eelkõige leibkonna kulutuste ja selle kaudu tarbimise mõõtmisele. Kulutusi ja leibkonna toimetulekut vaadatakse lähtudes kuusissetulekust, mis on vaadeldaval ajavahemikul kasutada olevaks ressursiks. Sotsiaaluuring ei mõõda lühiajalisi protsesse, vaid on keskendunud eelkõige sellistele pikaajalistele nähtustele nagu vaesus ja sotsiaalne tõrjutus. Sellest johtuvalt ei ole mõistlik erinevate uuringute sissetulekuid võrrelda. Tarbijal tuleb andmete kasutamisel lähtuda eesmärgist, mida soovitakse mõõta, ja sellest lähtuvalt kasutada kas kuu- või aastasissetulekut.

See kogumik märgib esimest sammu Statistikaameti üleminekul kuusissetuleku asemel aastasissetuleku kasutamisele. Meie motivatsioon on andmete võrreldavus teiste Euroopa Liidu riikidega ja soov rakendada rahvusvaheliselt aktsepteeritud põhimõtteid tootmaks täpset ja usaldusväärset statistikat. Selles kogumikus avaldame sotsiaaluuringu tulemusi esimest korda. Peale sissetuleku ja sellega seotud vaesuse leiavad käsitlemist mõnevõrra "kergemad", kuid niisama huvitavad teemad, nagu Eesti elanike tervis, arstiabi kättesaadavus ja turvatunne.

Täname kõiki, kes on selle kogumiku ilmumisele kaasa aidanud, ja soovime lugejatele põnevaid hetki statistikamaailmas!

Mari Toomse,
juhtivstatistik

Sisukord

Sissetulek. P.-P. Eomois.....	7
Tuludetsiilid ja -kvintiilid.....	7
Sissetuleku erinevused piirkonniti.....	9
Sissetulek leibkonna koosseisu järgi.....	11
Vaesus. P.-P. Eomois.....	14
Elamistingimused. M. Paats.....	17
Rahva tervis. M. Toomse.....	22
Arstiabi kättesaadavus. M. Toomse.....	27
Kuritegevus ja turvalisus. M. Toomse.....	30
Lastehoid ja huvitegevus. M. Paats.....	33

Tabelid

1. Aasta ekvivalentnetosissetulek kvintiili ja detšiili järgi, 2003.....	55
2. Elanikkond kvintiilidesse kuulumise järgi, 2003.....	56
3. Keskmine aasta ekvivalentnetosissetulek leibkonnapea soo järgi, 2003.....	58
4. Keskmine aasta ekvivalentnetosissetulek leibkonnapea haridustaseme järgi, 2003.....	60
5. Keskmine aasta ekvivalentnetosissetulek piirkonna järgi, 2003.....	61
6. Aasta ekvivalentnetosissetulek peamise tuluallika järgi, 2003.....	62
7. Leibkonna netosissetulek ja toimetulek, 2004.....	63
8. Erilise luksuseta elada võimaldav netokuusissetulek liikme kohta leibkonna hinnangul, 2004... ..	64
9. Vaesusrisiki määr pärast siirdeid piirkonna järgi, 2003.....	65
10. Vaesusrisiki määr enne siirdeid (v.a pensionid) piirkonna järgi, 2003.....	65
11. Vaesusrisiki määr enne siirdeid (k.a pensionid) piirkonna järgi, 2003.....	65
12. Vaesusrisiki määr vanuserühma ja soo järgi, 2003.....	65
13. Vaesusrisiki määr sissetuleku viiteperioodi peamise hõiveseisundi ja soo järgi, 16-aastased ja vanemad, 2003.....	66
14. Vaesusrisiki määr eluruumi omandisuhte ja soo järgi, 2003.....	66
15. Vaesusriski määr vanuse ja soo järgi, 2003.....	66
16. Vaesusrisiki määr hariduse ja soo järgi, 16-aastased ja vanemad, 2003.....	66
17. Vaesusrisiki määr leibkonnapea vanuse, soo, hariduse ja rahvuse järgi, 2003.....	67
18. Allpool vaesusrisiki piiri elavad inimesed, 2003.....	67
19. Allpool vaesusrisiki piiri elavad inimesed vanuserühma ja soo järgi, 2003.....	67
20. Allpool vaesusrisiki piiri elavad 16-aastased ja vanemad sissetuleku viiteperioodi peamise hõiveseisundi ja soo järgi, 2003.....	67
21. Elamistingimused ja tervis, 2004.....	68
22. Elamistingimused ja pikaajaline krooniline haigus, 2004.....	69
23. Elanike tervis peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	70
24. Pikaajalise (kroonilise) haiguse esinemine peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	71
25. Piiratud igapäevategevus terviseprobleemide tõttu peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	72
26. Perearsti abi kättesaadavus peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	73
27. Eriarsti abi kättesaadavus peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	74
28. Hambaarsti abi kättesaadavus peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	75
29. Perearsti abi kättesaadavuse probleemide põhjused peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	76
30. Eriarsti abi kättesaadavuse probleemide põhjused peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	76
31. Hambaarsti abi kättesaadavuse probleemide põhjused peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate järgi, 2004.....	77
32. Leibkonnaliikmete elamistingimused ja sissetulek, 2004.....	77
33. Leibkonnaliikmete hügieeni võimalused ja sissetulek, 2004.....	78
34. Leibkonnaliikmete eluruumiga seotud probleemid ja sissetulek, 2004.....	78
35. Leibkonna eluruumi kogukulu aastas, 2003.....	79
36. Leibkonna rahaliste võimaluste sõltuvus eluruumi kogukuludest, 2004.....	80
37. 16-aastaste ja vanemate kokkupuuted kuritegevuse ja/või vägivallega 12 viimase kuu jooksul, 2004.....	81

38. 16-aastaste ja vanemate hinnang turvalisusele tänavatel, 2004	82
39. 16-aastaste ja vanemate hinnang turvalisusele avalikes kohtades ja kodus, 2004	83
40. 16-aastaste ja vanemate turvameetmete kasutamine, 2004.....	84
41. 16-aastaste ja vanemate turvameetmed, 2004.....	85
Metoodika	86
Mõisted	93

Contents

<i>Income. P.-P. Eomois</i>	36
<i>Income deciles and quintiles</i>	36
<i>Income differences by regions</i>	37
<i>Income by structure of household</i>	38
<i>Poverty. P.-P. Eomois</i>	40
<i>Living conditions. M. Paats</i>	42
<i>Population health. M. Toomse</i>	45
<i>Access to health care. M. Toomse</i>	48
<i>Crime and security. M. Toomse</i>	51
<i>Childcare and children's attendance at hobby groups. M. Paats</i>	53
<i>Tables</i>	
1. <i>Equalised yearly disposable income by quintiles and deciles, 2003</i>	55
2. <i>Population by quintiles, 2003</i>	56
3. <i>Mean equalised yearly disposable income by gender of head of the household, 2003</i>	58
4. <i>Mean equalised yearly disposable income by level of education of head of the household, 2003</i>	60
5. <i>Mean equalised yearly disposable income by region, 2003</i>	61
6. <i>Equalised yearly disposable income by main source of income, 2003</i>	62
7. <i>Household disposable income and subsistence, 2004</i>	63
8. <i>Household's assessment of monthly disposable income per household member needed to live without excessive luxury, 2004</i>	64
9. <i>At-risk-of-poverty rate after transfers by region, 2003</i>	65
10. <i>At-risk-of-poverty rate before transfers (excl. pensions) by region, 2003</i>	65
11. <i>At-risk-of-poverty rate before transfers (incl. pensions) by region, 2003</i>	65
12. <i>At-risk-of-poverty rate by age group and gender, 2003</i>	65
13. <i>At-risk-of-poverty rate by main labour status during income reference period and by gender, people aged 16 and older, 2003</i>	66
14. <i>At-risk-of-poverty rate by tenure status of the dwelling and by gender, 2003</i>	66
15. <i>Relative median at-risk-of-poverty gap by age and gender, 2003</i>	66
16. <i>At-risk-of-poverty rate by education and gender, population aged 16 and older, 2003</i>	66
17. <i>At-risk-of-poverty rate by age, gender, education and ethnic nationality of head of the household, 2003</i>	67
18. <i>People living below the at-risk-of-poverty threshold, 2003</i>	67
19. <i>People living below the at-risk-of-poverty threshold by age group and gender, 2003</i>	67
20. <i>People aged 16 and older living below at-risk-of-poverty threshold by main labour status during income reference period and by gender, 2003</i>	67
21. <i>Living conditions and general assessment of health, 2004</i>	68
22. <i>Living conditions and long-term (chronic) illness, 2004</i>	69
23. <i>State of health of population by main social-demographic characteristics, 2004</i>	70
24. <i>Occurrence of long-term (chronic) illness by main social-demographic characteristics, 2004</i>	71
25. <i>Limitations of everyday activities due to health problems by main social-demographic characteristics, 2004</i>	72
26. <i>Accessibility of help or consultation of general practitioner by main social-demographic characteristics, 2004</i>	73
27. <i>Accessibility of help or consultation of specialised doctor by main social-demographic characteristics, 2004</i>	74

28. Accessibility of help or consultation of dentist by main social-demographic characteristics, 2004	75
29. Reasons of problems with access to general practitioner by main social-demographic characteristics, 2004	76
30. Reasons of problems with access to specialised doctor by main social-demographic characteristics, 2004	76
31. Reasons of problems with access to dentist by main social-demographic characteristics, 2004	77
32. Living conditions and income of household members, 2004	77
33. Possibilities of hygiene and income of household members, 2004	78
34. Problems of household members concerning the dwelling and income, 2004	78
35. Total yearly housing cost, 2003.....	79
36. The dependence of financial possibilities on total housing cost, 2004.....	80
37. Persons aged 16 or over by experiences with crime and/or violence in the last 12 months, 2004.....	81
38. Persons aged 16 or over by assessment to the safety on the streets, 2004	82
39. Persons aged 16 or over by assessment to the safety in public places and at home, 2004.....	83
40. Persons aged 16 or over by usage of the security measures, 2004.....	84
41. Persons aged 16 or over by the security measures of inhabitants, 2004.....	85
<i>Methodology</i>	95
<i>Definitions</i>	103

SISSETULEK

Sissetulek selle kogumiku tähenduses hõlmab tulu palgatööst, ettevõtlusest, maa ja muu vara rendist, teistelt leibkondadelt saadud regulaarseid makseid (näiteks elatis) ning sotsiaalseid siirdeid (vanaduspension, lapsetoetus jm), omanditulu ja tulumaksu tagastust. Saadud summast arvatakse maha tulumaksu juurdemaksed, teistele leibkondadele tehtud regulaarsed maksed ning varalt makstav maks (peamiselt maamaks). Kasutatud on aasta netosissetulekut, mis tähendab, et tulust on varem maha arvatud tulumaks, sotsiaalmaks jm maksud. Leibkonnaliikmete sissetulek liidetakse, et leida leibkonna kogu sissetulek, mis seejärel suhestatakse leibkonna liikmete arvu.

Ekvivalentsissetulek

Keskmise sissetuleku saamiseks leibkonna liikme kohta tuleb võtta arvesse, et osa sissetulekust kulutatakse kogu leibkonna peale, osa aga kulutatakse iga leibkonnaliikme peale eraldi sõltuvalt tema vanusest. Näiteks tähendab see, et ühe kaheliikmelise leibkonna kulutused kokku on väiksemad, kui nende samade liikmete kulutuste summa juhul, kui mõlemad isikud elaksid üksinda, sest neil on võimalik mitmeid kaupu ühiselt tarbida (näiteks auto, mööbel, kodumasinad) ning kuna mitmed kaubad on suuremas koguses ostes odavamad. Leibkondade sellise "säästuefektiga" arvestamiseks tuleb leibkonnaliikme sissetuleku leidmisel kasutada tarbimis- ehk ekvivalentsuskaale. Sissetuleku all mõeldakse niisiis ekvivalentsissetulekut, mis on defineeritud kui leibkonna kogu netosissetuleku ja tema ekvivalentsuuruse jagatis. Leibkonna ekvivalentsuurus annab igale leibkonnaliikmele kaalu vastavalt tema vanusele. Selles kogumikus on kasutatud Eurostati ametlikult soovitatud modifitseeritud OECD-tarbimiskaale, mis annavad esimesele täiskasvanud liikmele kaalu 1,0, igale järgmisele täiskasvanud liikmele 0,5 ning kõigile 13-aastastele ja noorematele lastele 0,3. Näiteks kahe täiskasvanu ja kahe lapsega leibkonna ekvivalentsuurus on $1+0,5+0,3+0,3=2,1$. Oletame, et selle leibkonna netosissetulek on aastas 120 000 krooni. Kui leibkonna "säästuefekt" mitte eeldada ja jagada sissetulek liikmete arvuga (ehk teisisõnu kasutada tarbimiskaale 1:1:1), on selle leibkonna iga liikme aasta sissetulekuks 30 000 krooni. Kui aga kasutada tarbimiskaale, on tarbimisühiku sissetulek ($120\ 000 / 2,1$) 57 143 krooni.

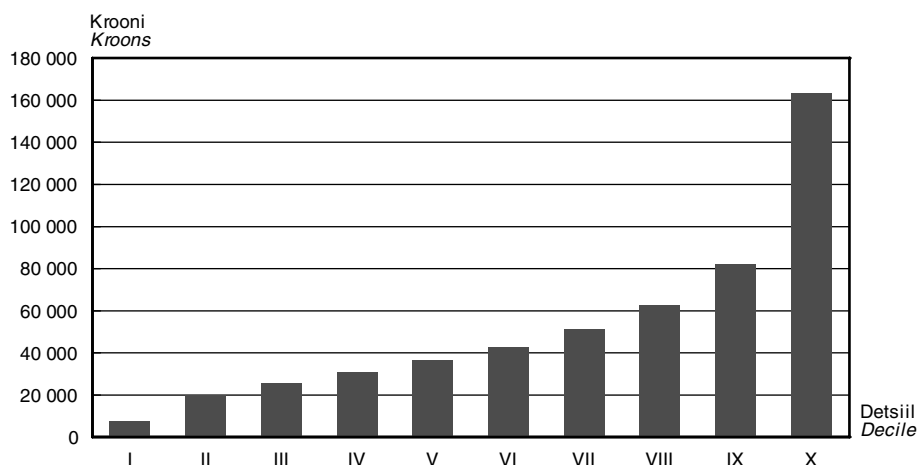
Sellise võrdsustatud leibkonna mudeli kasutamine vähendab leibkondade koosseisu erinevuste mõju leibkonna vaesuse määramisel. Kogu järgnevas tekstis on sissetulekust rääkides peetud silmas ekvivalentsissetulekut.

Leibkonna keskmine aastasissetulek oli 2003. aastal 49 820 krooni tarbimisühiku kohta. Sissetuleku mediaan oli 35 419 krooni.

Tuludetsiilid ja -kvintiilid

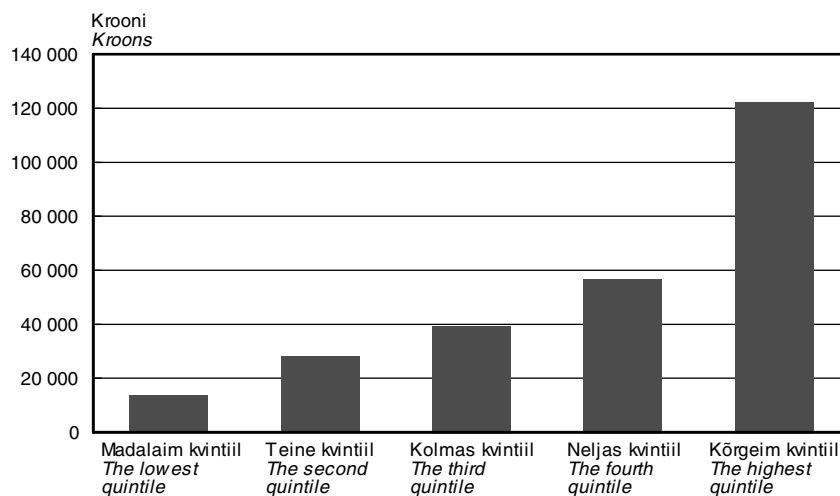
Sissetuleku jaotumist ühiskonnas peegeldavad tuludetsiilid ja -kvintiilid. Nende leidmiseks jagatakse tarbimisühiku kohta teenitud keskmine sissetulek kümneks või viieks võrdseks osaks, mida nimetakse vastavalt detšiilideks või kvintiilideks. Esimene detšiil hõlmab inimesi ühe kümnendiku väikseima sissetulekuga ning viimane detšiil kümnendiku kõrgeima sissetulekuga. Sarnaselt hõlmab esimene kvintiil viiendikku madalaima sissetulekuga inimesi ja viimane viiendiku kõigist nendest leibkonnaliikmetest, kelle sissetulek on suurim. Aastal 2003 oli keskmine ekvivalentsissetulek kõrgeimas detšiilis 162 426 krooni ja madalaimas 7005 krooni aastas. Kümnendasse detšiili kuuluvate inimeste sissetulek hõlmas kõikide inimeste kogusissetulekust 32%, mis on peaaegu sama, kui esimesse kuude detšiili kuuluvate inimeste sissetulek kokku (31%).

Diagramm 1 **Keskmine ekvivalentnetosissetulek detšiili järgi, 2003**
Diagram 1 *Average equalised disposable income by decile, 2003*

Kuna detšiilipõhine analüüs toob esile ka ebatüüpiliselt madala ja ebatüüpiliselt kõrge sissetuleku, on mõistlik kasutada kvintiilipõhist jaotust, vähendamaks juhuslikku viga hinnangutes. 2003. aastal oli aasta keskmine ekvivalentsissetulek madalaimas kvintiilis 13 084 ja kõrgemais kvintiilis 121 905 krooni.

Diagramm 2 **Keskmine ekvivalentnetosissetulek kvintiili järgi, 2003**
Diagram 2 *Average equalised disposable income by quintile, 2003*

Rahvastikurühmade kvintiilidesse jaotumine

Vaesuse põhjuste mõistmiseks on oluline uurida esimesse kvintiili kuuluvate inimeste tausta. Pisut enam kui pool madalaimat keskmist ekvivalentsissetulekut saavatest inimestest (51%) elas linnas, peamiselt Lõuna-Eestis. Madalaima sissetulekuga inimeste osatähtsus oli suur ka Kirde-Eestis (26%). Kõige väiksem esimesse kvintiili kuuluvate inimeste osatähtsus oli Põhja-Eestis. Seda saab seletada asjaoluga, et aastal 2003 oli palgastatistika andmetel keskmine palk kõrgeim Põhja-Eestis ja Tallinnas. Et palgatööst saadavat sissetulekut peetakse üheks põhilisimaks vaesusest pääsemise viisiks, tuleks arvestada sedagi, et töajõus osalemise määr oli Eesti töajõu-uuringu (ETU) andmetel Põhja-Eestis kõrgeim.

Samuti on oluline, et rohkem kui pool (51%) töötutest kuulus madalaima ekvivalentsissetulekuga kvintiili. Ka suur osa ettevõtjatest (38%) ja majanduslikult mitteaktiivsetest inimestest (30%) kuulus esimesse kvintiili. Peale nende kuulus esimesse kvintiili 17% pensionäridest. Asjaolu, et vanaduspensionil olivad kuuluvad pigem teise (36%) ja kolmandasse (28%) kvintiili, viitab sellele, et pensionide keskmine suurus välistab enamasti küll kõige madalaima sissetulekuga isikute hulka langemise, kuid ei ole ometi

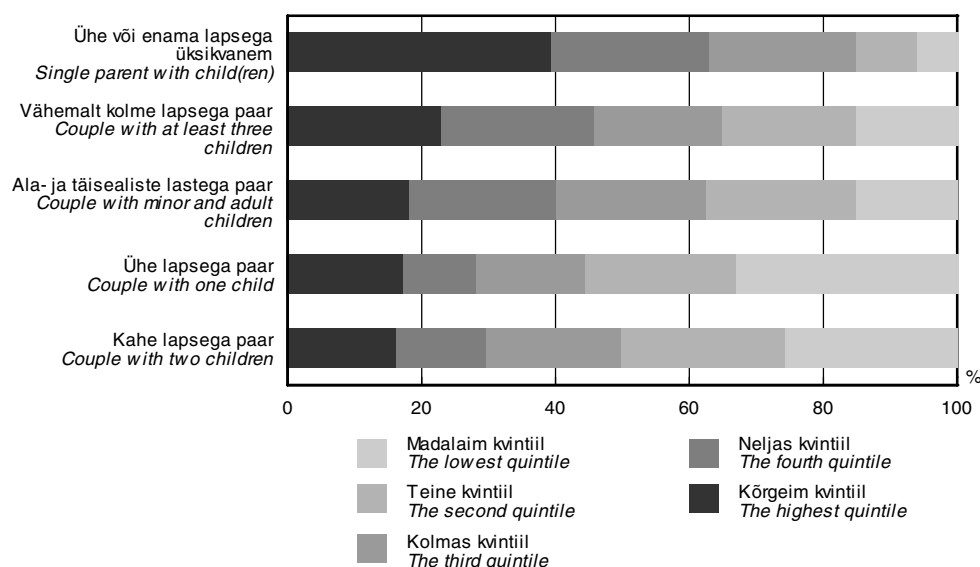

piisav riigi keskmisele tasemele jõudmiseks. Illustreerimaks veel kord asjaolu, et stabiilne töötasu aitab vähendada vaesust, tuleb rõhutada, et palgatöötajatest kuulus esimesse kvintiili üksnes 8%.

Kuigi rahvusel ei ole kvintiilipõhises jaotuses väga suurt tähtsust, on siiski näha mõningast tendentsi. Eestlased kuuluvad pigem kõrgema sissetulekuga kvintiilidesse ja mitte-eestlased madalama sissetulekuga kvintiilidesse.

Leibkonnatüübist lähtuva jaotuse järgi kuulus esimesse kvintiili 40% kõikidest üksikvanemaga leibkondade liikmetest, 32% kõikidest üksi elavatest inimestest, kes olid nooremad kui 65 aastat, ja 23% liikmetest leibkondades, mille moodustab vähemalt kolme lapsega paar. Asjaolu, et esimeses kvintiilis oli 7% isikutest, kes kuulusid paari, mille mõlemad liikmed olid üle 65-aastased, ja 20% samas vanuses üksi elavatest inimestest, näitab selgelt, et ühe leibkonnaliikme pension ei ole sageli piisavalt suur, et katta kõiki tehtavaid kulutusi.

Diagramm 3 **Leibkonnad kvintiili järgi, 2003**
Diagram 3 *Households by quintiles, 2003*

Sissetuleku erinevused piirkonniti

Maal ja linnas elavate leibkondade sissetuleku vahel on märkimisväärne erinevus. 2003. aastal oli maal elavate leibkondade keskmine ekvivalentsissetulek 42 995 krooni, mis on 8582 krooni võrra väiksem linnas elavate leibkondade keskmisest aastast ekvivalentsissetulekust. Linnas elavate leibkondade sissetulek oli lähedane riigi keskmisele ekvivalentsissetulekule — 52 598 krooni aastas. Aastal 2003 oli ETU andmetel tööl käivate inimeste osatähtsus 15–74-aastaste hulgas 58% linnas ja 53% maal. Vaadates lähemalt sissetulekute peamisi allikaid, võib märgata, et linnas on ekvivalentsissetulek kõrgem kui maal sõltumata sellest, milline on leibkonna peamine sissetuleku allikas.

Et vaid 29% leibkondadest elab maal, mõjutab keskmist sissetulekut rohkem linnas elavate leibkondade sissetulek.

Sissetulek maakondades

Maakondade keskmine aasta ekvivalentsissetulek varieerus 34 720 kroonist Jõgevamaal 63 636 kroonini Harjumaal. Erinevus kõrgeima keskmise sissetulekuga Harju maakonna ja järgmise keskmise sissetulekuga Pärnu maakonna (51 239 krooni aastas) vahel on suhteliselt suur. Et Tallinn, mis on tegutsemiskohaks 43%-le kõikidest äriregistris registreeritud äriühingutest ja organisatsioonidest, kuulub Harju maakonna alla, on selge, et selle piirkonna keskmine sissetulek on kõrgeim. Kõikides teistes maakondades jääb keskmine ekvivalentsissetulek alla üldise keskmise. Selle üks põhjus on ka asjaolu, et suur osa (38%) Eesti elanikest elab Harju maakonnas.

